

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

88. SESJA PLENARNA W DNIACH 27 I 28 STYCZNIA 2011 R.

Opinia Komitetu Regionów „Zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii”

(2011/C 104/10)

KOMITET REGIONÓW

- Ubolewa, że nowy program dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących nie został zainicjowany wcześniej.
- Sądzi, że niepewna sytuacja gospodarcza, wraz ze spadkiem zatrudnienia – wywołanym kryzysem gospodarczym – w wielu państwach członkowskich, zwłaszcza w regionach najbardziej dotkniętych zmianami strukturalnymi, wymaga szybkich zmian decyzyjnych w instytucjach UE w celu dostosowania podstaw prawnych regulujących dystrybucję żywności i jej zasobów do poziomu aktualnych potrzeb.
- Jest zdania, że pomoc żywnościowa dla osób najbardziej potrzebujących powinna nadal być włączona w ramy wspólnej polityki rolnej i przyczynić się do osiągnięcia celów WPR w zakresie zagwarantowania bezpieczeństwa żywnościowego.
- Uważa, że wkład finansowy UE w finansowanie pomocy żywnościowej powinien nadal być znaczący – wyrównywanie różnic społecznych i regionalnych, skierowane bezpośrednio do obywateli UE, jest przeciw polityką wspólnotową.
- Podkreśla ważną rolę władz lokalnych i regionalnych, jak również organizacji trzeciego sektora, w zapewnieniu włączenia osób potrzebujących w plan pomocy, w praktycznej organizacji przygotowań rozdziału pomocy oraz dostarczaniu informacji na jej temat.

Sprawozdawca:	Ossi MARTIKAINEN (FI/ALDE), przewodniczący rady gminy Lapinlahti
Dokument źródłowy:	Zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących w Unii
	COM(2010) 486 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Ubolewa, że nowy program dystrybucji produktów żywnościowych wśród osób najbardziej potrzebujących nie został zainicjowany wcześniej.

2. Pragnie zwrócić uwagę instytucji UE na wnioski przedstawione przez KR we wcześniejszych opiniach dotyczących przyszłości WPR po 2013 r. (CdR 127/2010), ubóstwa i wykluczenia społecznego (CdR 57/2008) oraz nierówności zdrowotnych w UE (CdR 47/2010).

3. Uważa, że dostęp do żywności i odpowiednia, zróżnicowana dieta to prawa podstawowe, które muszą być zagwarantowane wszystkim, niezależnie od sytuacji społecznej.

4. Zauważa, że takie zjawiska, jak np. bezrobocie, wykluczenie społeczne, niski poziom dochodów lub wykluczenie związane z problemami zdrowotnymi, mogą doprowadzić do sytuacji, w której nie można przestrzegać zdrowej i wystarczająco zróżnicowanej diety. Powyższe fakty oraz art. 168 traktatu lizbońskiego (ochrona zdrowia we wszystkich działaniach UE) muszą być uwzględnione w planowaniu przyszłej pomocy żywnościowej UE. Należy także zagwarantować najwyższą jakość wsparcia udzielanego w ramach tego programu.

5. Podkreśla, że w 2008 r. ponad 13 milionów osób skorzystało z programu dystrybucji żywności, i uważa, że w przyszłości program ten pozostanie jednym z kluczowych elementów podstawowej ochrony osób najbardziej potrzebujących.

6. Sądzi, że niepewna sytuacja gospodarcza, wraz ze spadkiem zatrudnienia – wywołanym kryzysem gospodarczym – w wielu państwach członkowskich, zwłaszcza w regionach najbardziej dotkniętych zmianami strukturalnymi, wymaga szybkich zmian decyzyjnych w instytucjach UE w celu dostosowania podstaw prawnych regulujących dystrybucję żywności i jej zasobów do poziomu aktualnych potrzeb.

7. Uważa, że w następstwie kryzysu gospodarczego niezbędne jest przedsięwzięcie środków pozwalających na zachowanie równowagi w finansach publicznych państw członkowskich oraz w ich lokalnych i regionalnych gospodarkach. W niektórych przypadkach takie środki mogłyby jednak prowadzić do zwiększenia niepewności społecznej wśród osób najbardziej potrzebujących, prowadząc w ten sposób do zwiększonego zapotrzebowania na pomoc żywnościową. Należy więc

nadal rozwijać to narzędzie spójności społecznej oraz podejmować wysiłki prowadzące do zwiększenia jego skuteczności i popularyzacji, a także większej akceptacji.

8. Jest zdania, że pomoc żywnościowa dla osób najbardziej potrzebujących powinna nadal być włączona w ramy wspólnej polityki rolnej i przyczynić się do osiągnięcia celów WPR w zakresie zagwarantowania bezpieczeństwa żywnościowego.

9. Uznaje, że znaczenie dystrybucji pomocy żywnościowej zwiększa się obecnie w wielu państwach członkowskich w wyniku wzrostu detalicznych cen żywności spowodowanego zakłóceniami na rynkach rolniczych, zwiększonymi kosztami produkcji i koncentracją kanałów dystrybucji. Handel i dystrybucja odgrywają obecnie większą rolę w kształtowaniu się cen żywności, co odzwierciedlają w sposób bardzo niepokojący zarówno spadające dochody rolników, jak i wyższe ceny dla konsumentów.

10. Sądzi, że podejście do przeglądu wspólnej polityki rolnej powinno być spójne i długofalowe, tak by zmiany polityki nie prowadziły do zbyt szybkich zmian strukturalnych, zwłaszcza do sytuacji, gdy małe gospodarstwa rolne są doprowadzane do bankructwa, a rolnicy przestają być producentami żywności i stają się potencjalnymi odbiorcami pomocy żywnościowej.

11. Uważa, że pomoc żywnościowa może także pomóc złagodzić zakłócenia na rynkach produktów rolnych i zmniejszyć wahania cen. Należy postrzegać pomoc żywnościową jako część systemu, do którego należą także wspólna polityka rolna oraz polityka rynkowa. Nie można jej jednak uważać wyłącznie za narzędzie związane z systemem interwencyjnym. Konieczność udzielania pomocy osobom najbardziej potrzebującym jest niezależna od przyszłości systemu interwencyjnego. KR z zadowoleniem przyjmuje plan nakreślony w zmienionym rozporządzeniu: zaopatrywanie w żywność nie tylko z zapasów interwencyjnych, ale także zwiększenie zaopatrzenia z rynku, jak również nieograniczanie zakupów rynkowych do sytuacji, gdy zapasy interwencyjne są czasowo niedostępne.

12. Sądzi, że zapewnienie zróżnicowanej żywności dostarczanej w ramach programu pomocy żywnościowej jest wyzwaniem na nadchodzące lata – zestaw dostarczanych produktów powinien obejmować wszystkie kategorie podstawowych środków spożywczych produkowanych w UE.

13. Podkreśla także znaczenie lokalnych łańcuchów dostaw żywności dla dostarczania pomocy żywnościowej, ze względu na kwestie związane z klimatem i środowiskiem naturalnym. Łańcuch od produkcji do dystrybucji powinien być jak najkrótszy i sprawnie zorganizowany.

14. Sądzi, że uwzględnienie lokalnych i regionalnych tradycji kulinarnych w decydowaniu o wyborze produktów przeznaczonych do pomocy żywnościowej ułatwiłoby przyjmowanie pomocy i nadało jej większe znaczenie.

15. Uważa, że w przyszłości bliższa współpraca władz lokalnych i regionalnych, producentów regionalnych i organizacji pomocowych przy organizowaniu pomocy żywnościowej mogłaby przyczynić się do zwiększenia skuteczności tego narzędzia, jego większej akceptacji oraz lepszego rozdysponowania środków pomocowych.

16. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wybór produktów żywnościowych do rozdysponowania w ramach programu pomocowego będzie nadal należał do państw członkowskich oraz że trzeci sektor będzie wciąż odgrywał znaczącą rolę w dystrybucji pomocy.

17. Zaleca unikanie zbędnej biurokracji w lokalnych organizacjach pomocowych i utrzymanie jak najniższych kosztów administracyjnych.

18. Wzywa władze lokalne i regionalne do pogodzenia leżących w ich gestii krajowych narzędzi polityki socjalnej z programem pomocy żywnościowej UE, by pomoc była sprawiedliwie przydzielana potrzebującym i w logiczny sposób wpisywała się w ogół środków do życia osób najbardziej potrzebujących.

Zgodnie z zasadami bliskości i pomocniczości, Komitet Regionów:

19. Uważa, że wkład finansowy UE w finansowanie pomocy żywnościowej powinien nadal być znaczący – wyrównywanie różnic społecznych i regionalnych, skierowane bezpośrednio do obywateli UE, jest przecież polityką wspólnotową.

20. Sądzi, że zachodzi potrzeba zwiększenia uprawnień przekazanych Komisji w obszarze pomocy żywnościowej, np. w kwestii procedur przetargowych, jak również w sprawie

rozdysponowania zasobów, wdrażania, monitorowania i nadzoru mechanizmów, nawet w przypadku przejścia z funduszy pochodzących wyłącznie z budżetu UE do systemu współfinansowania. Celem takiego uproszczenia kompetencji musi być przejrzystość, skuteczność i zwiększona wydajność.

21. Akceptuje fakt, że wkład finansowy UE w koszty pomocy żywnościowej może być wyższy w regionach objętych pomocą z Funduszu Spójności niż w pozostałych, jednak różnica w źródłach finansowania między regionami nie powinna być zbyt znacząca – to przecież inicjatywa Wspólnoty skierowana bezpośrednio do obywateli i to oni oceniają jej legalność i dopuszczalność. Także w zamożnych regionach mogą występować znaczne nierówności społeczne.

22. Wzywa Komisję do nieustannego sprawdzania, czy roczny pułap budżetowy w wysokości 500 mln EUR przeznaczony na okres programowania jest wystarczający, jako że kryzys gospodarczy może nasilić tendencję do zmniejszania wydatków publicznych, a gospodarcza niepewność prowadzi w wielu krajach do zwiększonego bezrobocia.

23. Wzywa Komisję i wszystkich zainteresowanych, by monitorowali wpływ limitów – określonych w zmienionym rozporządzeniu dotyczącym wkładu finansowego UE w program – na gotowość do użycia pomocy, a także by ocenili potencjalne konsekwencje tej sytuacji dla dobrobytu większości najbardziej potrzebujących.

24. Uważa, że wkład w przyjmowanie i dystrybucję pomocy żywnościowej UE musi nadal opierać się na dobrowolnej decyzji państw członkowskich i ich gotowości do uczestnictwa w programie.

25. Podkreśla ważną rolę władz lokalnych i regionalnych, jak również organizacji trzeciego sektora w zapewnieniu włączenia osób potrzebujących w plan pomocy, w praktycznej organizacji przygotowań rozdziału pomocy oraz dostarczaniu informacji na jej temat.

Bruksela, 27 stycznia 2011 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO